

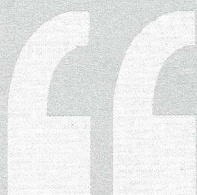
a última

Dereito á información na linguaxe de signos

Leticia Martínez

Presentadora do Tx Xordos

Desde abril de 1991 a Televisión de Galicia leva apostando pola integración das persoas xordas a través do su espazo “Adianto Xordos”; un pequeno informativo, en que se contan en directo e en lingua de signos 6 noticias: 4 relacionadas coa actualidade tanto nacional coma internacional, 1 de deportes e 1 sobre a previsión do tempo.

Desde o movemento asociativo lévase tempo loitando pola supresión das barreiras de comunicación como vehículo para conseguir a plena participación social e a mellora da calidade de vida das persoas xordas. Un dos retos máis importantes é a consecución dunha televisión accesible para as persoas con discapacidade auditiva. Os medios que se poden utilizar para conseguir este acceso serían os subtítulos e/ou a incorporación de intérpretes de lingua de signos.

En canto á subtitulación somos testemuñas nos últimos tempos dos grandes avances que se van conseguindo, contando na actualidade en case todas as cadeas de televisión co subtitulado dunha boa parte da súa programación (sendo practicamente as únicas excepcións os programas en directo). Porén a igualdade de acceso das persoas xordas á televisión será unha realidade cando as televisións proporcionen os medios necesarios no 100% da programación diaria.

Ademais, as persoas xordas reivindican tamén a incorporación da figura do intérprete á televisión. Esta reivindicación baséase na necesidade de acceso á información dunha maneira cómoda, e no dereito a obter información a través da súa propia lingua, a lingua de signos, mediante a cal poden percibir todos os contidos das mensaxes da forma máis correcta e exácta, xa que a información escrita pode converterse nunha traba debido ás súas dificultades de lecto-escritura derivadas da súa carencia formativa.

Pero as distintas televisións manifestan polo xeral a súa disconformidade ao respecto, argumentando que a maior parte da poboación é oínte e alegando cuestións estéticas. Por este motivo, a emisión de programas con intérpretes de lingua de signos adóitase reducir a programas informativos e específicos para xordos.

Porén, esta reivindicación do colectivo de persoas xordas non é simplemente unha cuestión política. Segundo datos do Instituto Nacional de Estadística, en España hai case un millón de persoas que padece distintos tipos de xordeira. Delas, 400.000 utilizan a lingua de signos. Ademais, só o 1% dos xordos profundos chega á universidade. O 47% dos que teñen máis de dez anos non teñen estudos ou son analfabetos. O 90% son analfabetos funcionais.

Historicamente educouse ás persoas xordas partindo dunha metodoloxía oralista, co obxectivo de ensinalles a falar (pois a maioría da sociedade é oínte) e de que así puideran acceder aos contidos educativos. Non tanto, este colectivo reclama a implantación dunha metodoloxía bilingüe que lles permita adquirir a lingua de signos (a súa lingua natural), co fin de organizar o seu mundo cognitivo e poder así aprender unha segunda lingua, a oral do contorno co que poder integrarse e compartir en igualdade de condicións.

Pero carecer da posibilidade de escoitar supón estar illado ante o mundo e enfrontarse a serias dificultades para acceder á educación e, polo tanto, participar en igualdade de condicións na sociedade, xa que a xordeira caracterízase por ser invisible. Por iso creo que é importante que a sociedade en que vivimos lle preste atención especial a este colectivo, e iso grazas aos avances tecnolóxicos, facilite a súa incorporación na nosa sociedade. Se lles damos unha oportunidade e os escoitamos, teñen ideas moi interesantes que achegar.